

KRŠČANSTVO

Projektna naloga pri informatiki in zgodovini.

Celje, šolsko leto 2012/2013

KRŠČANSTVO

kazalo vsebin

PROJEKTNA NALOGA PRI INFORMATIKI IN ZGODOVINI.....	0
1 ZAČETKI IN ŠIRJENJE.....	5
1.1 JUDOVSTVO V JEZUSOVEM ČASU.....	5
1.2 ZAČETKI.....	5
1.3 ŠIRJENJE KRŠČANSTVA.....	6
1.4 VZROKI ZA ŠIRJENJE.....	7
2 PREGANJANJE IN ZMAGA KRŠČANSTVA.....	8
2.1 PREGANJANJE.....	8
2.1.1 Prvo preganjanje kristjanov.....	8
2.1.2 Dioklecijanovo preganjanje.....	9
2.2 ZMAGA KRŠČANSTVA.....	10
2.2.1 Bitka ob Frigidu.....	10
3 KRIŽARSKE VOJNE.....	11
3.1 PRVA KRIŽARSKA VOJNA.....	11
3.2 DRUGA KRIŽARSKA VOJNA.....	11
3.3 TRETJA KRIŽARSKA VOJNA.....	11
3.4 ČETRTA KRIŽARSKA VOJNA.....	12
4 REFORMACIJA.....	13
5 BIBLija ALI SVETO PISMO.....	14
6 KRŠČANSTVO DANES.....	15
6.1 ŠTEVilo PRIPADNIKOV KRŠČANSTVA IN DRUGIH VER.....	15
6.2 RAST KRŠČANSTVA IN DRUGIH VER.....	16
6.3 KRŠČANSTVO IN DRUGE VERE NA ZEMLJEVIDU SVETA.....	17
KAZALO VSEBINE.....	1
KAZALO SLIK.....	2
KAZALO TABEL.....	2
KAZALO GRAFOV.....	2
UVOD.....	3
1 ZAČETKI IN ŠIRJENJE.....	4
1.1 JUDOVSTVO V JEZUSOVEM ČASU.....	4
1.2 ZAČETKI.....	4
1.3 ŠIRJENJE KRŠČANSTVA.....	5
1.4 VZROKI ZA ŠIRJENJE.....	6
2 PREGANJANJE IN ZMAGA KRŠČANSTVA.....	7
2.1 PREGANJANJE.....	7
2.1.1 Prvo preganjanje kristjanov.....	7
2.1.2 Dioklecijanovo preganjanje.....	8
2.2 ZMAGA KRŠČANSTVA.....	9
2.2.1 Bitka ob Frigidu.....	9

KRŠČANSTVO

3 KRIŽARSKE VOJNE.....	10
3.1 PRVA KRIŽARSKA VOJNA.....	10
3.2 DRUGA KRIŽARSKA VOJNA.....	10
3.3 TRETJA KRIŽARSKA VOJNA.....	10
3.4 ČETRTA KRIŽARSKA VOJNA.....	11
4 REFORMACIJA.....	12
5 BIBLIJA ALI SVETO PISMO.....	13
6 KRŠČANSTVO DANES.....	14
6.1 ŠTEVILLO PRIPADNIKOV KRŠČANSTVA IN DRUGIH VER.....	14
6.2 RAST KRŠČANSTVA IN DRUGIH VER.....	15
6.3 KRŠČANSTVO IN DRUGE VERE NA ZEMLJEVIDU SVETA.....	16
ZAKLJUČEK.....	17
VIRI.....	18

KRŠČANSTVO

KAZALO SLIK

Slika 1: Latinski križ kot simbol krščanstva.....	4
Slika 2: Kumranske jame.....	5
Slika 3: Zadnja večerja.....	6
Slika 4: Širjenje krščanstva.....	6
Slika 5: Usmrтitev kristjanov.....	8
Slika 6: Obleganje Jeruzalema leta 1099.....	11
Slika 7: Biblija ali Sveti pismo.....	14
Slika 8: Krščanstvo in druge vere na zemljevidu sveta.....	17

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število pripadnikov krščanstva in drugih ver.....	15
Tabela 2: Rast krščanstva in drugih ver.....	16

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število pripadnikov krščanstva in drugih ver.....	16
---	----

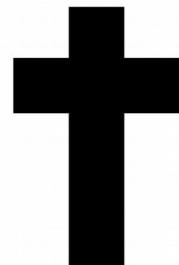
KRŠČANSTVO

UVOD

Krščanstvo je monoteistična religija. Trenutno je z več kot dvema milijardama pripadnikov najbolj razširjena svetovna religija od skupno dvanajstih glavnih svetovnih religij. Krščanstvo temelji na naukih začetnika krščanstva, Jezusa Kristusa, nastalo pa je iz judovstva. Verniki se imenujejo kristjani, le-ti pa verujejo, da je Jezus Kristus božji sin in odrešenik, ki je kot judovski mesija prišel na Zemljo, bil križan, umrl in nato tretji dan vstal od mrtvih in s svojo daritvijo na križu ljudi odkupil za odrešenje. Zaradi te daritve je simbol krščanstva križ. V 2000 letih, od začetkov do danes, se krščanstvo razdeli na tri glavne veje:

- † katolištvo,
- † protestantizem in
- † pravoslavje.

Izmed teh treh glavnih vej prevladuje katolištvo s preko eno milijardo pripadnikov.

Slika 1: Latinski križ
kot simbol krščanstva

1 ZAČETKI IN ŠIRJENJE

1.1 Judovstvo v Jezusovem času

V Jezusovem času je bila Palestina del rimskega imperija. V tem obdobju je v Palestini živelo šest milijonov judov. V središču judovstva je bila obljava mesije – odrešenika, ki jih bo rešil tegob. V Jezusovem času je mesijanska ideja dobila precej političen značaj, vendar pa je med »pravimi Izraelci« obstajalo tudi bolj duhovno mesijansko občutje.

V judovski družbi so v času Jezusa obstajale tri pomembne skupine:

- † Saduceji – prihajali so iz duhovniških in aristokratskih vrst, naklonjeni pa so bili oblastem in helenizmu. Na verskem področju so priznavali le Toro, niso sprejeli ideje o vstajenju in nesmrtnosti duše. V prihod mesije niso verjeli. Trdili so, da je vsak sam odgovoren za svojo usodo.
- † Farizeji – poleg pisane postave so priznavali tudi ustno in se strogo držali zapovedi. Z drugače verujočimi judi in pogani niso hoteli imeti stika, verjeli pa so v posmrtno življenje in prihod mesije.
- † Eseni – člani te skupnosti so se umikali v samoto, da bi lahko v miru proučevali in izpolnjevali postavo. Jedli so le rastlinsko hrano ter se odpovedali zasebnemu premoženju. Po prvem judovskem uporu so svojo knjižnico skrili v Kumranske jame.

Slika 2: Kumranske jame

1.2 Začetki

Začetnik krščanstva je Jezus Kristus. Kristus so ga poimenovali njegovi privrženci. Kristus je grška beseda, ki pomeni mesija – odrešenik. Jezus je začel delovati v skupnosti krščevalcev. Ko je dal Herod Antipa Janeza ubiti, začne Jezus oznanjati prihod Božjega kraljestva. Kmalu je dobil množico privržencev in dvanajst učencev – apostolov. Najvišji zakon religije, ki jo je razodel, je brezpogojna ljubezen do Boga in do bližnjega. Učil je z avtoritetom, ter svoj nauk potrjeval s čudeži. Njegovi učenci so sestavljeni novo religiozno skupnost, katero je Jezus poimenoval »moja Cerkev«. Izbranih dvanajst apostolov je skrbno poučeval, saj so morali nadaljevati poslanstvo, ki mu ga je zaupal oče v nebesih: »Kot je oče poslal mene, jaz vas pošljem.«

KRŠČANSTVO

Zaradi stališč v pridigah je bil priljubljen med ljudmi nižjega sloja in imel vedno več nasprotnikov med judovskimi voditelji in premožnejšimi sloji, ki so v njem videli nevarnost za judovski verski sistem. Veliko privržencev ga je zapustilo, ker ni hotel postati politični voditelj v boju proti rimski oblasti, saj so si napačno razlagali njegovo misel o prihodu Božjega kraljestva.

Ob svojem zadnjem potovanju v Jeruzalem so ga judovski voditelji obsodili bogokletja in ga izročili Rimljancem, tisti pa so ga obsodili na smrt s križanjem. Smrt na križu je bila smrt, za katero se je zdelo, da izničuje trditve njegovega oznanjevanja in jemlje smisel skupnosti, ki jo je ustanovil. Toda Bog ga je poveličal in tretji dan je Jezus vstal od mrtvih. Po vstajenju je še štirideset dni poučeval svoje učence, nato pa odšel v nebesa k očetu. Njegovi učenci so začeli oznanjati, da je premagal smrt in postal odrešenik.

Slika 3: Zadnja večerja

1.3 Širjenje krščanstva

Nauk o Jezusovem vstajenju so apostoli sprva oznanjali le judom, pozneje pa so pod vplivom helenistično izobraženih judov začeli oznanjati krščanstvo tudi drugim. Določeni naslednik od Jezusa, Peter, se je odločal za idejo, da bi krščanstvo širili med nejudi, Pavel pa je načrtno potoval po rimskem imperiju in uspešno pokristjanjeval pogane. Na štirih misijonarskih potovanjih je ustanovil skupnosti, iz katerih se je širila nova vera. Tudi zaradi njih je krščanstvo pridobivalo vedno več privržencev.

Krščanstvo se je širilo v :

- † Mali Aziji – vero širil apostol Pavel.
- † Galiji – krščanstvo ji posreduje Azija.
- † Britaniji – v 2. stol. vero širijo trgovci.
- † Italiji, Španiji, Belgiji, Balkanu.
- † Afriki, še posebej v Egiptu – konec 1. stol v Aleksandriji prva krščanska visoka šola (aleksandrijska šola).
- † Mezopotamiji – kralj prestopi v krščansko vero; Edesa postane prva krščanska država.

Slika 4: Širjenje krščanstva

1.4 Vzroki za širjenje

Na širjenje krščanstva je vplivalo več dejavnikov:

- † Uveljavljanje grščine na vzhodu – Pavel in drugi misijonarji so lahko z znanjem grščine širili nauk od Sredozemskega morja do Indije.
- † Odlične cestne, rečne in pomorske povezave – omogočale so hitro in nemoteno potovanje misijonarjev.
- † Pravno urejena država in mir – omogočala sta nemoten pretok ljudi in idej.
- † Krščanstvo ne pozna rasnih, družbenih ali drugih omejitev – sprejeli so vse, tudi tiste, ki jih judje zaradi strogih načel niso.
- † Življenjski optimizem, skrb za revne ... – v vrste krščanstva te vrednote pripeljejo mnoge, še posebej pogane, kateri so v tem času doživljali moralno krizo in negotovost.
- † Zapisano izročilo – omogočalo, da so obdržali idejno enotnost.
- † Prizadevanje, da bi približali vero širšemu krogu ljudi – največje zasluge za to ima aleksandrijska šola, ki je s helenističnimi vrednotami poskrbela, da so bili kristjani bolj odprti vsakdanjemu življenju in zato privlačni za širši krog ljudi.

Krščanstvo se je hitreje širilo v mestih kot v vaseh. Iz besede *pagus* (lat. vas) se je razvila beseda *pagan* (*paganus*), s katero so označevali tiste, ki niso verovali v Kristusa.

2 PREGANJANJE IN ZMAGA KRŠČANSTVA

2.1 Preganjanje

Rimsko cesarstvo je preganjalo kristjane. To dejstvo bi moglo presenetiti, ker se zdi, da nasprotuje običajni politiki strpnosti. Religije tistega časa so po navadi enačili z ljudstvi, ki so jih prakticirala, in torej ni bilo nič nenavadnega sprejeti tuje bogove v lasten Panteon. Vendar so kristjani zavračali vsakršen kompromis na tem področju. Kristus je bil edini Gospod, samo njemu sta morala biti namenjena čaščenje in molitev.

Zaradi svojega načina mišljenja in življenja so kristjani padli v spor z državo. Zavračali so darovanje cesarjev, kar se je drugim zdelo za nedomoljubno, kristjani pa so imeli to kot razkazovanje političnega nezanimanja. Širile so se tudi govorice, da so kristjani

- † kanibali, ki pri obredih ubijajo otroke (nerazumevanje obhajila),
- † brezbožci (niso sodelovali pri obredih politeistične religije) in
- † privrženci svobodne ljubezni (ljubezen do bližnjega).

Širjenje krščanstva je med pogani prebudilo strah in nelagodje. Pripadnike krščanstva so začeli preganjati.

2.1.1 Prvo preganjanje kristjanov

Začelo se je s preganjanjem cesarja Nerona. Le-ta je za požig Rima obtožil kristjane. Kljub temu, da mu ni verjel nihče, je tej obdolžitvi sledilo prvo preganjanje, v katerem sta umrla tudi apostola Pavel in Peter. Kmalu po tem so bili kristjani obtoženi sramotnih zločinov:

- † morjenja otrok,
- † orgij,
- † incestov,
- † uvajanja navad v nasprotju z rimskimi zakoni in
- † ateizma.

Prve, ki so priznali, da so kristjani, so zaprli. Na podlagi podatkov, ki so jih dobili od njih, so potem obsodili še na stotine drugih. Pri usmrтitvi so jih zasramovali in zasmehovali. Nadevali so jim živalske kože in jih bodisi metali psom, ki so jih raztrgali, jih križali ali jih zažigali ob mraku in jih imeli za bakle.

Slika 5: Usmrtitev kristjanov

KRŠČANSTVO

Za ta prizor je Neron odprl svoje vrtove in priredil cirkusko predstvo; oblečen kakor voznik se je pomešal med ljudstvo in se razkazoval stoeč na dirkalnem vozu. Spričo tega se je zbudilo sočutje do teh ljudi, čeprav so bili kristjani in so si smrt zaslužili.

Število mučencev in žrtev preganjanj, ki so sledila, v prvih treh stoletjih, je težko določiti, nedvomno je bilo više od sto tisoč in morda ne daleč od milijona.

2.1.2 Dioklecijanovo preganjanje

Bilo je eno zadnjih in najhujših obdobjij preganjanja kristjanov v Rimskem imperiju, ki je potekalo pod cesarjem Dioklecijanom. Galerij je bil po krščanskih virih v začetku Dioklecijanovega vladanja glavni zagovornik preganjanja kristjanov in Dioklecijanov poganski socesar in oster nasprotnik krščanstva.

Dioklecijan se je preganjanja lotil zelo gorečno. Za neuspeh pri žrtvovanju za pridobitev ugodnih znamenj v letih 299–300 so obtožili kristjane. Dioklecijan je ukazal, da morajo v žrtvovanjih sodelovati vsi krščanski državni uradniki, sicer izgubijo svoj položaj. Čez nekaj časa naj bi k preganjanju pozvalo tudi apolonovo preročišče v Didimi.

24. februarja 303 je bil izdan prvi Dioklecijanov edikt proti kristjanom. V njem je bil zapisan ukaz o uničenju krščanskih spisov in krajev molitve po vsem cesarstvu, kristjanom pa je prepovedal zbiranje. Kdor ni hotel predati svojih svetih spisov, se je s tem izpostavil usmrtitvi. V istem letu, po požaru v Nikomediji in nemirih v Siriji in Armeniji, je Dioklecijan izdal še dva edikta; s prvim je kot kazen za požig ukazal mučiti in usmrтiti vse kristjane v Nikomediji, z drugim pa je dal zapreti in z mučenjem pripraviti do žrtvovanja škofe in cerkvene učitelje po vsem cesarstvu.

Leta 304 je preganjanje postalo splošno: žrtvovanje bogovom je bilo z grožnjo mučenja zaukazano ne le krščanskim voditeljem, temveč vsem kristjanom.

V preganjanju naj bi umrlo med 3000–3500 kristjanov, veliko drugih pa so mučili ali zaprli. Aleksandrijska cerkev je zaradi preganjanja začetek Dioklecijanovega vladanja poimenovala »Doba mučencev«.

2.1.2.1 Dioklecijanovi edikti

1. **Prvi edikt** (24. 2. 303): »Kristjani izgubijo državlanske pravice, da se porušijo cerkve in druge zgradbe, kjer se srečujejo in da se požgejo vsa krščanska besedila.«
2. **Drugi edikt** (pomlad 303): »Aretacija škofov in krščanskih duhovnikov: prisiliti jih je treba, da darujejo v skladu z rimske mitologije.«
3. **Tretji edikt** (jesen 303): »Vse zaprete škofe in krščanske duhovnike, ki darujejo v skladu z rimske mitologije, pomilostiti in izpustiti. V nasprotnem primeru, če se kristjani nočejo ukloniti, pa jih je treba mučiti.«
4. **Četrtri edikt** (začetek 304): »Razrešitev odredb drugega in tretjega edikta na vse kristjane.«

2.2 Zmaga krščanstva

Do zbližanja med Cerkvijo in državo je prišlo v 4. stoletju. Leta 312 se je rimskega cesarja Konstantina v državljanški vojni spopadel s protikandidatom Maksencijem, ki naj bi obvladal čarovniške spretnosti. Pred odločilno bitko se je Konstantin obrnil na Boga, odgovor pa je dobil v sanjah v obliki križa, pod katerim je bil napis: »V tem znamenju boš zmagal.« V bitki pri Milvijskem mostu je naslednje jutro zmagal in zasluge za uspeh pripisal krščanstvu.

Konstantin se je zavedal, da bo mogoče cesarstvo pred propadom rešiti le, če mu bo uspelo vključiti kristjane, ki so predstavljali najustvarjalnejši in najbolj živi del njegovih podložnikov. To razлага milanski edikt, ki ga je s sovladarjem Licinijem izdal v znak hvaležnosti za zmago v bitki proti Maksenciju, v njem pa je zagotovil versko svobodo kristjanom.

S tem in poznejšimi zakoni je postavil Cerkev na posebno mesto. Kristjanom se ni bilo treba skrivati pred oblastjo in so lahko gradili cerkve po vsem imperiju. Cerkev je dobila posestva, cesar in njegovi nasledniki so ji dajali ugodnosti. V last je Cerkev dobila tudi lateransko palačo, prvi sedež papežev. Kristjani so se povzpeli na najvišje položaje v državi, v Cerkev je začelo vstopati vse več ljudi, razlike med državnimi in cerkvenimi pristojnostmi pa so bledele. Cerkev in država se začneta vse bolj vtikati v delovanje druga druge. Leta 391 je cesar Teodozij uzakonil krščanstvo kot edino dovoljeno vero v imperiju in tako je krščanstvo postal uradna državna vera.

2.2.1 Bitka ob Frigidu

Ob reki Frigid pri Vipavi se je leta 394 zgodil najpomembnejši spopad in dogodek antike na ozemlju današnje Slovenije. To je bila bitka med krščanskim Teodozijem in poganskim Evgenijem. Teodoziju bi naj pomagal Bog, saj je dan prej izgubil veliko vojakov, naslednje jutro pa je pred bitko molil, nato pa je med bitko začela pihati močna burja, ki je puščice poganske vojske usmerjala nazaj proti njim.

To je bil zadnji poskus poganske stranke, da bi se država vrnila v poganstvo, saj je zmagal Teodozij, Evgenij pa je bil ubit. Z zmago krščanstva se je začelo preganjanje poganstva. Cesarji so prepovedali poganske obrede, zaprli stare templje, jih porušili ali pa spremenili v cerkve. Kljub temu, pa se je veliko poganskih običajev ohranilo in jih je Cerkev vključila v svoja praznovanja. Po zaslugi Cerkve so se v Evropo prenesli temelji rimske in grške civilizacije (latinščina, klasična grščina in rimskega prava).

3 KRIŽARSKE VOJNE

Islamski seldžuki so v enajstem stoletju resno ogrožali bizantinsko cesarstvo. Zavzeli so Anatolijo, najbogatejšo provinco cesarstva in vzeli oblast kalifom v Antiohiji, Tripoliju in Jeruzalemu. Napad na Carigrad se je zdel neizbežen, zato je leta 1095 cesar Aleksej Komnen za pomoč prosil papeža Urbana II. Le-ta se je prvi ukvarjal s perečim problemom, ki je postal osreden v dvanajstem stoletju: položaj svetih krajev v rokah nevernikov. Istega leta je med koncilom v Clermontu pozval na »križarsko vojno« za osvoboditev svete dežele. Ta križarska vojna je imela globoko versko razsežnost: očistiti krščanski svet njegovih družbenih in individualnih grehov. Papež je podelil križarjem popoln odpustek – popolno odvezo od vse še neopravljenih pokor, s katero bi morali popraviti svoje grehe. Tokrat se je prvič zgodilo, da je papež odobril »sveto vojno«.

3.1 Prva križarska vojna

V prvi križarski vojni so sodelovale štiri vojske Francuzov, Italijanov, Normanov in Flamcev. Vojska tisočih kmetov, ki so jih vodili pridigarji, se je želela organizirati in delovati samostojno, vendar so spori z vitezi pokazali različne interese na bojnem polju. Križarji so obkolili Nikajo, osvojili Antiohijo in leta 1099 zavzeli Jeruzalem, kjer so ustanovili kraljestvo. Kmalu so se jim pridružile še druge fevdalne države: Antiohija, Tripoli in Edesa.

Slika 6: Obleganje Jeruzalema leta 1099

3.2 Druga križarska vojna

Leta 1144 je bil padec Edese v turške roke razlog za drugo križarsko vojno, ki si je lahko pomagala z gorečim in učinkovitim pridiganjem svetega Bernarda. Ta nenavadni svetnik je bil zmožen v poslušalcih zdramiti vse navdušenje, ki ga je ideja križarske vojne še ni mogla prebuditi. To vojno sta vodila nemški cesar Konrad III. in francoski kralj Ludvig VII. z vojskama, ki sta bili le malo povezani in ne profesionalni, bolj pripravljeni na notranje spore kot na delovanje v soglasju z Bizancem, ki ju ni znal uporabiti v svojo obrambo. Izid je bil katastrofalen, zato so mnogi povzdignili svoj glas zoper svetega Bernarda in ga okrivili za vse, saj je s svojimi obljudbami pognal v smrt toliko ljudi.

3.3 Tretja križarska vojna

Padec Jeruzalema v Saladinove roke leta 1187 je zbudil osuplost in razočaranje. Papež Gregor VII. je vernike spodbudil k novi križarski vojni. Razglasil je »Božje premirje« in oznabil popoln odpustek za vse, ki bi poprijeli za meč. Pri tej križarski vojni so sodelovali Friderik I.

KRŠČANSTVO

Barbarossa, Filip II. Avgust in Rihard Levjesrčni. Friderik je utonil v Kilikiji, kar je povzročilo skrajno zmanjšanje vojaških namenov in ciljev. Jeruzalema niso osvojili.

3.4 Četrta križarska vojna

V zgodovino je zapisana predvsem zaradi osvojitve in surovega plenjenja Carigrada. Tu se izkaže resnični namen večine križarjev. Le-ti se namreč niso borili za osvojitev svete dežele, temveč zaradi dobička, ki ga je prineslo plenjenje po tej deželi. Posledica te vojne je ustanovitev latinskega cesarstva v Konstantinoplu.

Tudi kasnejši križarski pohodi se izjalovijo še pred zastavljenim ciljem.

Splošen izid križarskih vojn je kompleksen. Ni jim uspelo doseči neizpodbitne oblasti nad Sveti deželo, ampak so vsaj zadržale vdore Turkov v Sredozemlje.

4 REFORMACIJA

Reformacija je bilo versko, kulturno in politično gibanje v 16. stoletju. Cilj je bila preureditev rimokatoliške Cerkve, saj se je le-ta vedno bolj oddaljevala od svojega nauka. Največji očitki so bili predvsem nemoralno življenje duhovščine, bogastvo in prodajanje odpustkov. Prvi, ki je to tudi javno izrazil, je bil Martin Luter, ki je 31. 1517 na vrata katedrale v Wittenbergu nabil 95 tez in poudaril, da samo vera v božjo milost zagotavlja zveličanje. Luter je sprva zahteval le reformo katoliške cerkve, ker pa ga je ta zavrnila, je leta 1521 ustanovil luteransko cerkev. Lutra je papež zaradi upora izobčil iz Cerkve, kasneje pa ga je izobčil tudi cesar.

Luter je med drugim zahteval:

- † naj bo cerkev revna in preprosta, prav tako bogoslužje,
- † zavzemal se je proti čaščenju svetnikov in relikvij,
- † cerkev se ne sme postavljati nad državo,
- † vsak vernik naj bere Sveti pismo v svojem maternem jeziku.

Zaradi reform je prišlo do razkola v Cerkvi; na severu Evrope so bili protestanti, na jugu pa katoliki. Anglija je pretrgala vezi z Rimom iz čisto osebnih razlogov, saj papež ni želel razveljaviti poroke Henrika VIII. s Katarino Aragonsko. Kralj je zato zmanjšal pooblastila duhovščini, leta 1534 pa je s privolitvijo parlamenta tudi dokončno ločil angleško cerkev od Rima in se imenoval za poglavarja anglikanske cerkve.

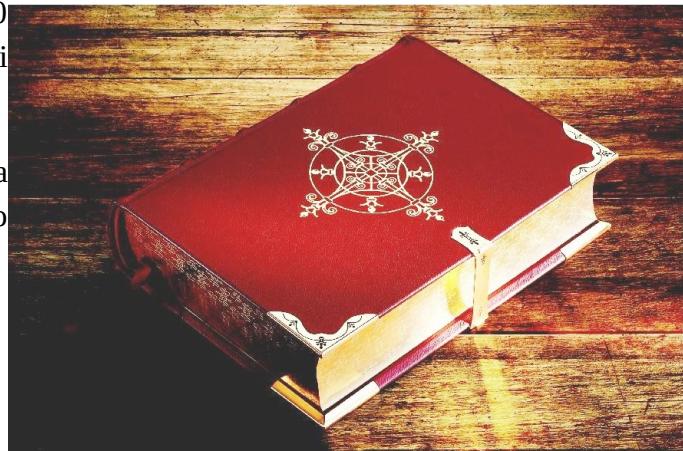
5 BIBLIJA ALI SVETO PISMO

Sveto pismo ali biblija je sveta knjiga krščanstva. Sestavljena je iz dveh delov:

- † Stara zaveza – napisana v hebrejščini, deloma tudi v armenščini in grščini. V njej je opisana zgodovina judov pred Jezusom, uporablajo jo judje in kristjani.
- † Nova zaveza – napisana v grščini, uporablajo pa jo samo kristjani. Vsebuje štiri evangelije, ki opisujejo življenje in dela Jezusa, govori o zgodovini kristjanov po Jezusovi smrti, zaključi pa se z Apokalipso.

Sveto pismo je prevedeno v več kot 2100 jezikov. V slovenščino ga je prvi prevedel Jurij Dalmatin.

Sveto pismo ima velik pomen za današnjo kulturo in je pomembno versko in zgodovinsko delo.

Slika 7: Biblija ali Sveto pismo

6 KRŠČANSTVO DANES

Krščanstvo je danes najbolj razširjena religija na svetu in je glavna od skupno dvanajstih glavnih svetovnih religij. Krščanstvo se deli na:

- † rimokatolike (največ),
- † protestante,
- † pravoslavce,
- † binkoštne kristjane in karizmatike,
- † neodvisne kristjane in
- † anglikance.

6.1 Število pripadnikov krščanstva in drugih ver

Tabela 1: Število pripadnikov krščanstva in drugih ver¹

Verstva	Število pripadnikov	Svetovni delež prebivalstva (v %)
Kristjani	Rimokatoliki	1,15 milijarde
	Binkoštni kristjani in karizmatiki	612 milijonov
	Protestanti	426 milijonov
	Neodvisni	380 milijonov
	Anglikanci	87 milijonov
	Pravoslavci	270 milijonov
	Kristjani skupaj	2,3 milijarde
	Judje	13 milijonov
	Islam	1,6 milijarde
	Hinduizem	950 milijonov
	Budizem	470 milijonov
	Ateisti	140 milijonov

¹ Podatki za leto 2010.

Graf 1: Število pripadnikov krščanstva in drugih ver²

6.2 Rast krščanstva in drugih ver

Tabela 2: Rast krščanstva in drugih ver^{3,4}

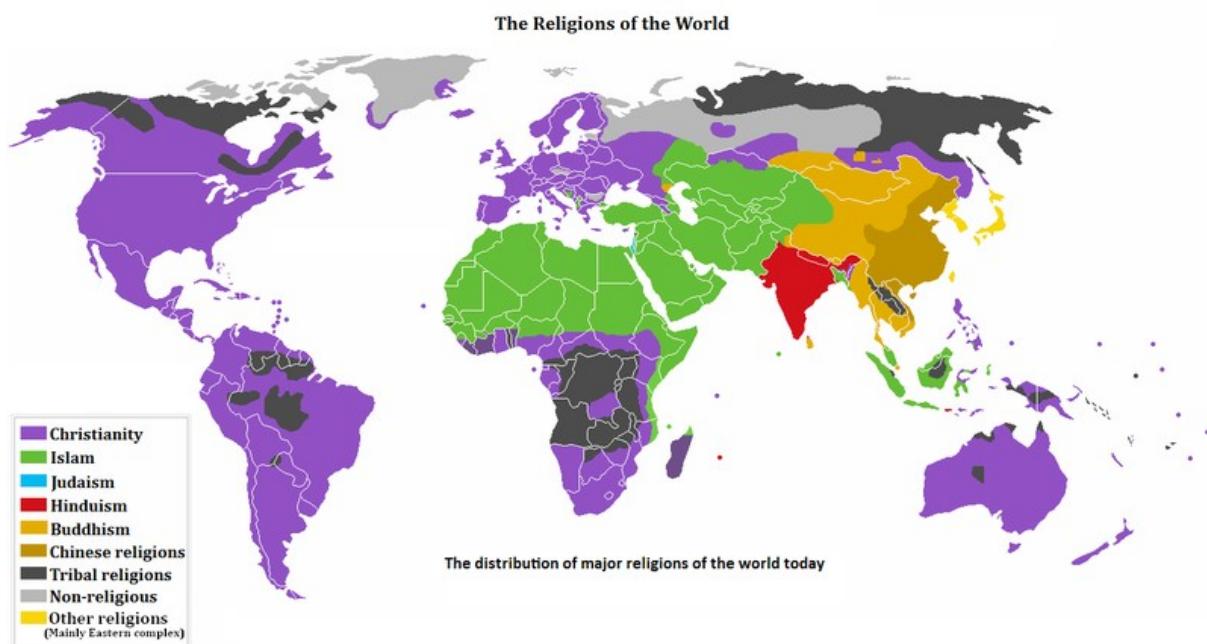
Verstva	Letna rast (v %)	Absolutna rast (na dan)
Kristjani	+1,3	+80.000
Judje	-0,6	/
Islam	+1,7	+79.000
Hinduizem	+1,7	/
Budizem	1,1	/
Ateisti	/	300

² Nanaša se na tabelo 1.

³ Podatki za leto 2010.

⁴ Za / ni podatka.

6.3 Krščanstvo in druge vere na zemljevidu sveta

Slika 8: Krščanstvo in druge vere na zemljevidu sveta

ZAKLJUČEK

Krščanstvo je monoteistična religija, ki se je razvila iz judovstva. Prvič se pojavi v Palestini, njen začetnik pa je Jezus Kristus. Krščanstvo so širili apostoli, Jezusovi učenci. Sprva so v rimskem imperiju kristjane preganjali, kasneje pa je krščanstvo postala edina dovoljena vera.

V enajstem stoletju so potekale križarske vojne, s katerimi so križarji želeli osvojiti Svetu deželo, ki je takrat pripadala muslimanom. Po vojnah še vedno niso imeli neizpodbitne oblasti nad Svetu deželo.

V šestnajstem stoletju je Martin Luter žele reformirati cerkev, zato je na vrata katedrale pribil 95 tez. Cerkev je le-te zavrnila, zato se je Cerkev razdelila na katolike in protestante.

Biblija ali Sveti pismo je sveta knjiga kristjanov. Sestavljata jo stara in nova zaveza. Knjiga ima velik zgodovinski pomen, saj opisuje zgodovino judov.

Danes je krščanstvo z 31% svetovnega prebivalstva najbolj razširjena vera na svetu. Delimo jo na tri glavne veje:

- † katolištvo,
- † protestantizem in
- † pravoslavje.

V projektni nalogi nisem vključil le poglavja o simbolih krščanstva, saj sem glavni simbol opisal že v drugih poglavjih, ostalih simbolov pa je zelo veliko in niso tako razširjeni in poznani.

VIRI

LABOA, Juan Maria. 1999. Krščanstvo – 2000 let. Koper: Ognjišče. ISBN 961-6308-06-8.

BRODNIK, Vilma, JERNEJČIČ Robert in ZGAGA Srečko. 2009. Zgodovina 1: Učbenik za prvi letnik gimnazije. Ljubljana: DZS. ISBN 978-961-02-0066-6.

2000 let krščanstva: Ilustrirana zgodovina Cerkve v barvah. 1991. Ljubljana: ZSK, Založba Mihelač.

Reformacija [online]. [18. 4. 2013, 14:28], [citirano 12. 5. 2013]. Dostopno na: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Reformacija>.

Krščanstvo [online]. [18. 4. 2013, 14:28], [citirano 8. 5. 2013]. Dostopno na: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Kr%C5%A1%C4%8Danstvo>.

Zgodovina krščanstva [online]. [citirano 5. 5. 2013]. Dostopno na:

[https://www.google.si/url?
sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&ved=0CEAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fkorenine.skavt.net%2Fkorenine%2Fankaran1%2Fankaran_zg_krščanstva.doc&ei=ouPUZisB4WWswbO5IGgDA&usg=AFQjCNGDD3Zn41RXQvdNHmZvGBMaufpAfw&bvm=bv.46340616,d.Yms](https://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&ved=0CEAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fkorenine.skavt.net%2Fkorenine%2Fankaran1%2Fankaran_zg_krščanstva.doc&ei=ouPUZisB4WWswbO5IGgDA&usg=AFQjCNGDD3Zn41RXQvdNHmZvGBMaufpAfw&bvm=bv.46340616,d.Yms)

Kumranske jame [online]. Dostopno na:

http://metro-portal.hr/img/repository/2010/01/web_image/kumransi_spisi_pecina_wiki.jpeg

Zadnja večerja [online]. Dostopno na:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3e/Tintosoup.jpg>

Širjenje krščanstva [online]. Dostopno na:

<http://www.usu.edu/markdamen/1320Hist&Civ/slides/13xity/mapsspreadofxity.jpg>

Usmrтitev kristjanov [online]. Dostopno na:

<http://www.eyewitnesstohistory.com/images/christians1a.jpg>

Latinski križ [online]. Dostopno na:

http://luka.bubi.si/files/2009/04/christian_cross.jpg

Vere po svetu [online]. Dostopno na:

<http://findingjustice.org/wp-content/uploads/2012/05/distribution-of-world-religions-map.png>

KRŠČANSTVO

Obleganje Jeruzalema [online]. Dostopno na:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5c/1099jerusalem.jpg>

Biblija [online]. Dostopno na:

<http://www.delo.si/assets/media/picture/20081017/biblja.jpg?rev=1>